

Pensum høsten 2009

DRAMA / TEATER

Bachelor
Master

FILMVITENSKAP

Bachelor
Master

MEDIEPRODUKSJON

Bachelor
Master

MEDIEVITENSKAP

Bachelor
Master

KUNSTHISTORIE

Bachelor
Master

EXFAC0012 KUNST OG MEDIEVITENSKAP

Det anbefales at pensumlistene leses på bakgrunn av de opplysninger som er gitt i fagbeskrivelsene i Studiehandboka.

DRAMA OG TEATER.....	2
DRA1000 Innføring i drama og teater	2
DRA1001 Teaterhistorie og genreforståelse.....	2
DRA2001 Dramaturgi og komposisjon	3
DRA2002 Drama/teater og kulturproduksjon	4
DRA3001 Vitenskapelig grunnlagsemne.....	4
DRA3003 Historisk og teoretisk fordypning	4
FILMVITENSKAP	6
FILM1000 Introduksjonsemne	6
FILM1001 Film og fortelling.....	6
FILM2001 Dokumentar	6
FILM2002 Fiksjon og fortolkning	7
KM3010 Introduksjonsemne.....	7
FILM3012 Filmvitenskapens tradisjoner og historie.....	7
MEDIEPRODUKSJON	8
MPROD1000 Introduksjonsemne.....	8
FILM1001 Film og fortelling.....	8
MPROD2011 Videoproduksjon II	8
FILM2001 Dokumentar	8
FILM2002 Fiksjon og fortolkning	8
KM3010 Introduksjonsemne.....	8
MPROD3001 Medieteknologi.....	8
MPROD3012 Filmvitenskapens tradisjoner og historie	8
MEDIEVITENSKAP	10
MV1000 Bildeanalyse.....	10
MV1001 Bildekommunikasjon	10
MV2005 Bildekultur	10
FILM2001 Dokumentar	10
KULT2204 Ting, natur og tegn	10
POL2010 Nyheter, samfunn og politikk	10
SOS1002 Samfunnsvitenskapelig forskningsmetode	11
KM3010 Introduksjonsemne.....	11
KM3011 Visuell kultur	11
KUNSTHISTORIE	13
KUH1000 Introduksjonsemne	13
KUH1011 Fra antikk til middelalder	13
KUH2002 Middelalderens kunst og arkitektur.....	14
KUH2008 Modernitetens og samtidens kunst	15
KM3011 Visuell kultur	17
KUH3003 Kunsthistoriefagets historie.....	18
FELLESEMNER	21
EXFAC0012 Kunst og medievitenskap.....	21

DRAMA OG TEATER

BACHELOR

DRA1000 Innføring i drama og teater

Med forbehold om endringer:

Eigtved, Michael: *Forestillingsanalyse : en introduktion*, Frederiksberg :
Forlaget Samfundslitteratur, 2007 (155s)

Johnstone, Keith: *Improvisation in theatre*, London : Methuen Drama, London,
2007, 200 sider.

De resterende sidene offentliggjøres ved semesterstart.

DRA1001 Teaterhistorie og genreforståelse

Med forbehold om endringer:

Europeisk teaterhistorie:

Brockett, O og Hildy, F (2003): *History of the theatre*. 9. utgave. Allyn and
Bacon, Boston. Unntatt kapittel 25-26. 577 sider.

Aristoteles (2004): *Om diktetekunsten*, (oversatt og med innledning av Sam.
Ledsaak). Cappelen populære skrifter (100 sider)

Til sammen 677 sider.

Kan kjøpes på Tapir.

Ikke-europeisk teaterhistorie.

Opplyses ved semesterstart

Til sammen 220 sider.

Norsk teaterhistorie

Roderick Rudler: "Teater i middelalderens Norge". I Middelalderforum –
Forum mediaevale 13, 1986, h. 3-4 (Oslo 1987), s. 46-71. 26 sider.

Roderick Rudler: "Renessansens teater i Norge". I *Kirke og Kultur* 54, 1976, s.
489-501. 13 sider.

Thoralf Berg (2007): *Norsk teaterhistorie 1750-1850*. Side 1-48, 52-57, 69-72.
58 sider

Thoralf Berg (2007): *Norsk teaterhistorie 1850-1900*. Side 1-39, 51-64 65-93.
82 sider

Siren Leirvåg (2007): *Teater i Norge 1900 til 2000: Et notat*. 43 sider

NOU 2002:8: *Etter alle kunstens regler – en utredning om norsk scenekunst*.
Kap 2-3 (s. 10-32). 23 sider.

Svein Gladsø (2004): *Teater mellom jus og politikk: Studier i norsk teater fra 1700-tallet*. Kapittel 8 (s. 105-124). 20 sider.

Arnestad, Georg, Svein Gladsø og Jørgen Langdalen (1995): *Thalias utpost eller lokalsamfunnets spel? Om regionalpolitikk i de viktige årene 1970-1993*. Side 9-39. 31 sider.

Til sammen 296 sider

All litteratur om norsk teater finnes som filer (Word eller PDF) i mappa Norsk teaterhistorie på It's learning.

Dramatekster til epokeworkshops

Antikken:

Sofokles: *Kong Ødipus*

Middelalderen: *Enhver* (ikke Hofmannsthal)

Renessansen/Commedia dell'arte:

Scenario/er fra Flaminio Scala: *Scenarios of the Commedia dell'Arte*

Elisabethansk:

William Shakespeare: *Hamlet*

Fransk-klassisisme/opplysningstid:

Moliere: *Tartuffe*

Ludvig Holberg: *Den stundesløse*

Realisme:

Henrik Ibsen: *Et dukkehjem*

Modernisme:

August Strindberg: *Et drömspel*

Politisk:

Bertolt Brecht: *Mor Courage*

Post-modernistisk:

Jon Fosse: *Barnet*

DRA2001 Dramaturgi og komposisjon

Brook, Peter: *The Empty Space*. London (1968, 1990 eller 1995), 141 s

Gladsø, Svein: (1991) *Brecht/Penka-metoden. En gjennomgang og analyse, DFT-studier 1991:5* Trondheim, 50 s.

Gladsø, Svein, Gjervan, Ellen K., Hovik, Lise og Skagen, Annabella: (2005) *Dramaturgi – forestillinger om teater*, Oslo, Universitetsforlaget, (unntatt s 13-21 og s 155- 197) 180 s

Mitter, Shomit og Shevtsova, Maria: (2005) *Fifty key theatre directors*, London, Routledge, 260 s. (hele boka)

Kompendium: *DRA2001 – Dramaturgi og konsept/komposisjon*

+ et utvalg scenetekster
 + 200 sider individuelt pensum
 Pensum til sammen 1200 sider

DRA2002 Drama/teater og kulturproduksjon

Bicât, Tina and Baldwin, Chris ed. (2002): *Devised and collaborative theatre, a practical guide*, Marlborough : Crowood (150s.)

Graham, Scott and Hogget, Steven (2009): *The frantic assembly, book of devising theatre*, London; Routledge (220s.)

Oddey, Alison (1997): *Devising Theatre, a practical and theoretical handbook*. London; Routledge (240s.)

Rasmussen, Aune, Gjervan (2004): *Seminaret ved Trøndelag Teater 2004, 6 innlegg om ungdomsteater*, IKM/NTNU (50 s.)

Sum: 660 sider

MASTER

DRA3001 Vitenskapelig grunnlagsemne

Ackroyd, Judith (ed.): *Research Methodologies for Drama Education*, Trentham books, 2006 (181s.)

Alvesson & Sköldbberg (2008) *Tolkning och reflektion: vetenskapsfilosofi och kvalitativ metod*. Lund: Studentlitteratur. 310 s. utvalg (av 597 sider)

Del 1: Inledning, förbegrepp och teman s. 13-122

Del 2: Empirinära metod s. 125-187

Del 3: Hermeneutik s. 191-285

Del 4: Kritisk forskning - kapittel 13: Kritisk teori 287-324

Bale, K. (2009) *Estetikk – en innføring*. 178 s.

Balme, C. (2008) *The Cambridge introduction to theatre studies*. 230 s.

O'Toole, J. (2006) *Doing Drama Research*, Drama Australia. 180s.

Tilsammen 1079 s.

Artikler/kompendium som presenteres ved semesterstart. 120 s.

DRA3003 Historisk og teoretisk fordypning

Med forbehold om endringer:

Carlson, Marvin (2004). *Performance: A Critical Introduction*. New York & London: Routledge. (292 s.)

Fischer-Lichte, Erica (2008). *The Transformative Power of Performance: A New Aesthetics*. New York & London: Routledge. (240 s.)

Nicholson, Helen (2005). *Applied Drama: The Gift of Theatre*. Basingstoke: Palgrave Macmillan. (196 s.)

Sauter, Willmar (2008). *Eventness: A Concept of the Theatrical Event*. (ny omarbeidet opplaga). Theatronserien. Institutionen för musikk- och teatervetenskap, Stockholm: STUTS. (131 s.)

Sveen, Dag (1995). *Om kunst, kunstinstitusjon og kunstforståelse*. Oslo: Pax Forlag A/S, 1-160. (160 s.)

Til sammen 1019 s.

+ Kompendium

DRA3003 Historiske og teoretiske perspektiver på drama og teater: teatralitet og performativitet

Aaltonen, Heli (2009 forth coming). Intercultural bridges: a creative process of physical theatre in a multilingual youth encounter context. In A-L. Østern (Ed.). *Arts Education and beyond*. Åbo: Åbo Akademi Press. (18 s.)

Davis, Tracy C. & Postlewait, Thomas (2003). Theatricality: an introduction. I T. C. Davis & T. Postlewait (Eds.). *Theatricality*. Cambridge: Cambridge University Press, 1-39. (39 s.)

Jackson, Anthony & Lev-Aladgem, Shulamith (2004). Chapter 8. Rethinking audience participation: audiences in alternative and educational theatre, I V.A. Cremona, P. Eversmann, H. van Maanen, W. Sauter, & J. Tulloch (Eds.) *Theatrical events: borders, dynamics, frames*, IFTR/FIRT Theatrical Event Working Group. Amsterdam & New York: Rodopi, pp 207 – 236. (30 s.)

Kjølnner, Torunn (2006). Thinking theatre – backwards and forwards. I B. Rasmussen (Ed.) *Drama Boreale 2006*. Trondheim: Tapir forlaget, pp 133-147 (14 s.)

Kjølnner, Torunn (2007). Teatralitet og performativitet. *Peripeti* nr 7. Århus: Afdeling for Dramaturgi, Institut for Æstetiske fag, Aarhus Universitet, pp 7-37. (31 s.)

Lo, Jacqueline & Gilbert, Helen (2002). Toward a topography of cross-cultural theatre praxis. *TDR: The Drama Review*, Fall2002, Vol 46 Issue 3. (18 s.)

Nellhaus, Tobin, & Haedicke, Susan C. (2001). Introduction. In S.C. Haedicke & T. Nellhaus (Eds.) *Performing Democracy: International Perspectives on Urban Community-Based Performance*, Ann Arbor, 1-23. (23 s.)

Rasmussen, Bjørn (2001). Kultur-estetisk praksis. I B. Rasmussen *Meninger i mellom – perspektiv på en dramatisk kulturarena*. Trondheim: Tapir forlag, pp 33-50. (18 sider)

Rasmussen, Bjørn & Gürgens, Rikke (2006). Art as part of everyday life: Understanding applied theatre practices through the aesthetics of John Dewey and Hans Georg Gadamer, *Theatre Researcher*

International, Volume 31, No. 3, Cambridge: Cambridge University Press, pp 235 – 243. (9 s.)

Shoemakers, Henri & Tulloch, John (2004). From audience research to the study of theatrical events: a shift in focus. I Cremona, V. A., Eversmann, P., van Maanen, H., Sauter, W. & Tulloch, J. (Eds.) *Theatrical events: borders, dynamics and frames*. IFTR/FIRT Theatrical Event Working Group. Amsterdam & New York: Rodopi, pp. 15 – 25 (11 s.).

Til sammen 211 s.

FILMVITENSKAP

BACHELOR

FILM1000 Introduksjonsemne

Corrigan, Timothy/White, Patricia (2004) *The Film Experience: An Introduction*, Bedford/St. Martins, New York, Kapittel: Part I & Part II
 Bordwell, David/Thompson, Kristin (2003) *Film History: An Introduction*, McGraw-Hill Higher Education, New York, Kapittel: 1-3, 7-11

FILM1001 Film og fortelling

Bordwell, David/Thompson, Kristin (2003) *Film History: An Introduction*, McGraw-Hill Higher Education, New York, Kapittel: 5-6, 13-16, 19-24
 Braaten, Lars Thomas (1995) *Filmfortelling og subjektivitet*, Universitetsforlaget, Oslo
 Corrigan, Timothy/White, Patricia (2004) *The Film Experience*, Bedford/St. Martins, Boston/New York. Kapittel: Part III – IV
 Hanche, Øyvind, Iversen, Gunnar & Aas, Nils Klevjer (2004) *Bedre enn sitt rykte*, Norsk Filminstitutt, Oslo
 King, Geoff (2005) *New Hollywood Cinema – An Introduction*, I. B. Tauris, London

FILM2001 Dokumentar

Nichols, Bill (2001), *Introduction to Documentary* (Bloomington: Indiana University Press)
 Sørensen, Bjørn (2007), *Å fange virkeligheten: Dokumentarfilmens århundre*, 2. utgave (Oslo: Universitetsforlaget)
 Brinch, Sara & Iversen, Gunnar (2001), *Virkelighetsbilder: Norsk dokumentarfilm gjennom hundre år* (Oslo: Universitetsforlaget)
 Austin, Thomas & de Jong, Wilma (2008), *Rethinking Documentary: New Perspectives, New Practices* (New York: McGraw Hill) (utvalgte deler)

+ et kompendium

FILM2002 Fiksjon og fortolkning

Carl Plantinga: *Moving Viewers – American Film and the Spectator's Experience* University of California Press, 2009

Eva Bakøy og Jo Sondre Moseng: *Filmanalytiske tradisjoner* Universitetsforlaget, 2008

Murray Smith: *Engaging Characters – Fiction, Emotion, and the Cinema* Oxford University Press, 1995

Dylan Evans: *Emotion – A Very Short Introduction* Oxford University Press, 2001

Kompendium FILM2002 Fiksjon

MASTER

KM3010 Introduksjonsemne

Bordwell, David. *Making Meaning: Inference and Rhetoric in the Interpretation of Cinema*. Cambridge, Mass.: Harvard University Press, 1989. (NB. Utvalgte kapitler)

Jørgensen, Marianne Winther og Phillips, Louise. *Diskursanalyse som teori og metode*. Roskilde: Roskilde universitetsforlag, 1999.

Kjørup, Søren. *Menneskevidenskapene: Problemer og tradisjoner i humanioras videnskapsteori*. Roskilde: Roskilde universitetsforlag, 1996.

+

Kompendium: KM3010 Introduksjonsemne

FILM3012 Filmvitenskapens tradisjoner og historie

Allen, Robert C./Gomery, Douglas: *Film History; Theory and Practice*, New York: Alfred A. Knopf 1985

Bordwell, David (1997) *On the History of Film Style*. London: Harvard UP

Elsaesser, Thomas / Buckland, Warren: *Studying Contemporary American Film; A guide to movie analyses*, London: Arnold, 2002 (unntatt kapitlene 2, 5 og 8-9)

Sobchack, Vivian: *Carnal Thoughts; Embodiment and Moving Image Culture*, Berkeley: University of California Press, 2004 (unntatt kapitlene 1 - 2, 5 og 7 - 9)

Staiger, Janet: *Perverse Spectators; The Practices of Film Reception*, New York: New York University Press, 2000 (unntatt kap. 7-8 og 11-12) 140 s

+ Kompendium

MEDIEPRODUKSJON

BACHELOR

MPROD1000 Introduksjonsemne

Hurbies-Cherrier, Mick: *Voice and Vision - A creative approach to Narrative Film and DV Production*, Focal Press, 2007

FILM1001 Film og fortelling

Se under filmvitenskap

MPROD2011 Videoproduksjon II

Rosenthal, Alan: *Writing, Directing, and Producing Documentary Films and Videos* (3. Edition), Southern Illiinois University Press, 2002. Side 1-196

Toreg, Jan: *Klipp til....*, Abstrakt forlag, 2002

Proferes, Nocholas T.: *Film Directing Fundamentals* (2. Edition), Focal Press, 2005. Side 1-158

Weston, Judith: *Directing Actors*, Michael Wiese Production, 1999

FILM2001 Dokumentar

Se under filmvitenskap

FILM2002 Fiksjon og fortolkning

Se under filmvitenskap

MASTER

KM3010 Introduksjonsemne

Se under Filmvitenskap

MPROD3001 Medieteknologi

Wardrip-Fruin, N. & Montford, N. (eds.) (2003): *The New Media Reader*. MIT Press (utdrag)

Kompendium MPROD3001 (Tapir)

Pensum til seminarne oppgis ved semesterstart

MPROD3012 Filmvitenskapens tradisjoner og historie

Allen, Robert C./Gomery, Douglas: *Film History; Theory and Practice*, New York: Alfred A. Knopf 1985 (Unntatt del 1 og 3)

Elsaesser, Thomas / Buckland, Warren: *Studying Contemporary American Film; A guide to movie analyses*, London: Arnold, 2002 (unntatt kapitlene 2, 5 og 8-9)
+ kompendium

MEDIEVITENSKAP

BACHELOR

MV1000 Bildeanalyse

Borgersen, Terje: *Stille bilder – om bildeopplevelser*, Tapir Akademisk Forlag, 2008

Borgersen, Terje og Ellingsen Hein: *Flytende bilder*, Cappelen Akademisk Forlag, 2004

Kjørup, Søren: *Hvorfor smiler Mona Lisa?* Roskilde Universitetsforlag, 1999

MV1001 Bildekommunikasjon

Braaten, Kulset, Solum: *Introduksjon til film*, Gyldendal Norsk Forlag. (2002 eller siste utgave). ISBN 82-417-1053-4

Gjelsvik, Iversen (2003): *Blikkfang – Fjernsyn, form og estetikk*. Universitetsforlaget. ISBN 82-15-00392-3

Messaris (1997): *Visual Persuasion*. Sage. ISBN 0-8039-7246-6

Larsen (2008): *Medievitenskap 2: Tekstteori og tekstanalyse*. 2.utgave. Fagbokforlaget. ISBN 978-82-450-0592-9

Fagerjord: *Webmedier*. 2.utgave. Universitetsforlaget. ISBN 9788215013794

I tillegg kommer kompendium.

MV2005 Bildekultur

Johansen, Anders (2008 [1999]) *Medier – kultur og samfunn*, bind 4 i Larsen, Peter & Liv Hausken(red.) *Medievitenskap*. Rev. utg. Fagbokforlaget.

Manghani, Sunil, Arthur Piper & Jon Simons (2006) *Images: A Reader*, Sage Publications.

Sturken, Marita & Lisa Cartwright (2008 [2001]) *Practices of Looking: an introduction to visual culture*. Rev. utg. Oxford University Press.

Kompendium (ny utgave kommer høsten 2009)

FILM2001 Dokumentar

Se under filmvitenskap

KULT2204 Ting, natur og tegn

Se pensumlister for Institutt for tverrfaglige kulturstudier

POL2010 Nyheter, samfunn og politikk

Se <http://www.ntnu.no/studier/samfunnsvitenskap/pensumlister>

SOS1002 Samfunnsvitenskapelig forskningsmetode

Se <http://www.ntnu.no/studier/samfunnsvitenskap/pensumlister>

MASTER: VISUELL KOMMUNIKASJON**KM3010 Introduksjonsemne**

Bordwell, David. *Making Meaning: Inference and Rhetoric in the Interpretation of Cinema*. Cambridge, Mass.: Harvard University Press, 1989. (NB. Utvalgte kapitler)

Jørgensen, Marianne Winther og Phillips, Louise. *Diskursanalyse som teori og metode*. Roskilde: Roskilde universitetsforlag, 1999.

Kjørup, Søren. *Menneskevidenskapene: Problemer og traditioner i humanioras vitenskapsteori*. Roskilde: Roskilde universitetsforlag, 1996.

+

Kompendium: KM3010 Introduksjonsemne

KM3011 Visuell kultur

Bøker

Barthes, Roland, *Mytologier* (Oslo: Gyldendal 1999 [1957])

Kellner, Douglas, *Media Culture: Cultural Studies, Identity and Politics between the Modern and the Postmodern* (London: Routledge 1995)

Mitchell, W.J.T., *What Do Pictures Want? The Lives and Loves of Images* (Chicago: University of Chicago Press 2005)

Artikler i kompendium (NB! Ny utgave 2009)

Andén-Papadopoulou, Kari, "Medievetenskapens döda vinkel: Från pantextualism till visuell mediekultur", i *Mediernas kulturhistoria*, red. Solveig Jülich, Patrik Lundell og Pelle Snickars (Stockholm: Statens ljud- och bildarkiv 2008), 293-317

Baxandall, Michael, "The Period Eye", utdrag fra *Painting and Experience in Fifteenth-Century Italy*, 2. utg. (Oxford: Oxford University Press 1988), 29-40

Benjamin, Walter, "Kunstverket i reproduksjonsalderen" i *Kunstverket i reproduksjonsalderen og andre essays* (Oslo: Gyldendal 1975) 35-64

----- "Forfatteren som produsent", i *Kunstverket i reproduksjonsalderen og andre essays*, 107-121

Bourdieu, Pierre, "Innledning" i *Distinksjonen: En sosiologisk kritikk av dømmekraften* (Oslo: Pax 1995) 44-70

Debray, Régis, "The Three Ages of Looking", *Critical Inquiry* 21 (1995), 529-555

Gade, Rune, "Som en mand – om maskulinitet og kunst", i *Maskuliniteter – køn og kunst*, red. Rune Gade (København: Informations forlag 2001), 71-92

- Gell, Alfred, "The Theory of the Art Nexus", i *Art and Agency: An Anthropological Theory* (Oxford: Oxford University Press 1998), 12-27
- Guins, Raiford, Joanne Morra, Marquard Smith & Omayra Cruz, "Conversations in Visual Culture", i *Visual Culture*, bind I, red. Joanne Morra & Marquard Smith (London: Routledge 2006), 261-268
- Jay, Martin, "Cultural Relativism and the Visual Turn", *Journal of Visual Culture* 1:3 (2002), 267-278
- Kaite, Beverley, "Man Meets Rabbit: Playboy and Atomic Age Anxiety", i *Symbolic Imprints: Essays on Photography and Visual Culture*, red. Lars Kiel Bertelsen, Rune Gade & Mette Sandbye (Aarhus: Aarhus University Press 1999), 129-149
- Mitchell, W.J.T., "The Pictorial Turn", i *Picture Theory* (Chicago: University of Chicago Press 1994), 11-34
- "The Abu Ghraib Archive", i *What Is Research in the Visual Arts? Obsession, Archive, Encounter*, red. Michael Ann Holly og Marquard Smith (Willisamstown: Sterling and Francine Clark Art Institute 2008), 168-182
- Nead, Lynda, "Strip: Moving Bodies in the 1890s", i *The Haunted Gallery: Painting, Photography, Film c. 1900* (New Haven: Yale University Press 2008), 171-197

**MASTER: MEDIER, KOMMUNIKASJON OG
INFORMASJONSTEKNOLOGI**

Se <http://www.ntnu.no/studier/samfunnsvitenskap/pensumlister>

KUNSTHISTORIE

BACHELOR

KUH1000 Introduksjonsemne

Kunstens formspråk: en begynnelse. Vokabular og beskrivelse.

V/Tale Sofie Weber og Wenche Findal

tale.weber@hf.ntnu.no

tlf.: 971 54 709

Bøker

Lise Gotfredsen *Bildets Formspråk*. Oslo: Universitetsforlaget, (1987) 2006.
ISBN 8200431541. 232s.

Søren Kjørup *Hvorfor smiler Mona Lisa?* Frederiksberg: Roskilde
Universitetsforlag, 1995. ISBN 8778670004. 168s.

Lars Oluf Larsson: *Metodelære i kunsthistorien*. Cappelen 1997. ISBN
8202170036. 160 s.

Mørstad, Erik: *Visuell analyse*. Abstrakt forlag 2000. ISBN 82-7935-010-1, s.
5-61.

Anbefalt lesning:

DVD (anbefales)

BBC DVD *The Private Life Of A Masterpiece*, 2007. Udsendelserne om:
Leonardo, Vermeer, Rembrandt, Delacroix, Manet, Rodin, Munch,
Picasso.

Mørstad, Erik: *Malerileksikon*. Ad notam Gyldendal 1996. ISBN 8241705964

KUH1011 Fra antikk til middelalder

Grunnbøker:

Janson`s History of Art The Western Tradition, 7. utgave, rev. av Penelope J. E.
Davies... (et al.). New Jersey: Pearson Prentice Hall, 2007. xxi –xxxii,
kap. 3-8, 47-276, kap. 10-12, 311-435.

Watkin, David. *A History of Western Architecture*. 4. utgave. London:
Laurence King Publishing, 2005. Kapittel 1-5, 6-210.

Norsk kunsthistorie:

Brekke, Nordhagen, Lexau: *Norsk arkitekturhistorie*. Oslo: Det Norske
Samlaget, 2003. Kap. 1-6, 9-154.

Danbolt, Gunnar. *Norsk kunsthistorie*. Oslo: Det Norske Samlaget, 2001. kap.
1-7, 11-110.

Epokerelatert pensum:

Kiilerich, Bente. *Græsk skulptur fra dædalisk til hellenistisk*. 7. opplag. Gyldendal 2005. 12-213.

Ramage, Andrew og Nancy H. *Roman Art*. 4. utg. Pearson Prentice Hall, 2005. 61-347 (unntatt sidene: 124-126, 131, 235-239, 257-267, 279-288, 294-307, 343-346).

Martindale, Andrew. *Gothic Art*. Thames and Hudson, 2003 (1967). 7-219 (212 s.).

Petzold, Andreas. *Romanesque Art*. London: Prentice Hall, 1995. 7-159 (152 s).

Anbefalt litteratur og oppslagsverk (for KUH1011-1013):

Gombrich, Sir E.H. *Verdenskunsten*. 3. utgave. Aschehoug, 1996.

Summerson, Sir J. *The Classical Language of Architecture*. Revidert og utvidet utgave. London, 1995.

Kostof, Spiro. *A History of Architecture. Settings and Rituals*. Oxford University Press, 1995 (1985).

Ferguson, George. *Sign and Symbols in Christian Art*. New York 1974.

Bibelen. Særlig 1. Mosebok og Lukas-evangeliet.

Mørstad, Erik. *Malerileksikon*. Unipub 2007.

Mørstad, Erik. *Skulpturleksikon*. Unipub 2007.

KUH2002 Middelalderens kunst og arkitektur

KATEDRALARKITEKTUR I NORGE OG EUROPA

* Andersen, Håkon A.: "Olav Kyrres Kristkirke i lys av liturgi og bibeltolkning." *DKNVS/Skrifter* 2/1995, s 3-61 (58)

* Andersen, Håkon A.: "Funksjonelle og symbolske aspekter ved Nidaros domkirke i høymiddelalderen" i Dybdahl (red.): *Middelalderforskningens mangfold*, Trondheim 1997, s 99-128 (29)

* Andås, Margrete Syrstad: "Smekre vannliljekapiteler og rike chevroner. Spor av Yorkbygghyttens folk i Trondheims- og Bergensområdet 1160-80." *FNFB Årbok* 2001, s. 75-89 (14).

* Andås, Margrete Syrstad: "Merker i stein. Om bygghytten ved Domkirken på erkebiskop Øysteins tid." *Trondhjemske Samlinger* 2003, s. 25-41 (16).

* Ekroll, Øystein: *Med kleber og kalk*, Oslo 1997 s 63-103, 275-292 (60)

* Fischer, Gernhard: *Domkirken i Trondheim. Kirkebygget i middelalderen II*, Oslo 1965 s 565-586 (21).

* Lidén, Hans Emil: "Middelalderens steinarkitektur i Norge" i *Norges kunsthistorie* bd. 2, Oslo 1981, side 7-26, 33-84 (69)

Frankl, Paul: *Gothic Architecture*. Oppdatert med introduksjon av P. Crossley, London/New haven 2000. Side 1-186, 263-300 (222)

Simson, Otto von: *The Gothic Cathedral. Origins of Gothic Architecture and the Medieval Concept of Order*, New Jersey 1988, s 1-241 (241)

DEN KRISTNE KULTSKULPTUR I MIDDELALDEREN

- *Anker, Peter: i *Norges kunsthistorie bd. 2*, Oslo 1981 s 185-251 (166)
- *Blindheim, Martin: "The Cult of Medieval Wooden Sculptures in Post-Reformation Norway" i Kaspersen (red.): *Images of Cult and Devotion. Function and Reception of Christian Images in Medieval and Post-Medieval Europe*, København 2004, s 47-59 (12)
- *Blindheim, Martin: "Scandinavia and Europe. Two Norwegian rood Crucifixes of Mid-Twelfth Century Date" i Nyborg, Jensen, Kaspersen (red.): *Hafnia, Copenhagen papers in the History of Art 12*, København 2003. s. 149-159 (10 s.)
- *Camille, Michael: *The Gothic Idol* s 1-281 (281)
- *Fuglesang, Signe Horn: "Christian Reliquaries and Pagan Idols" i Kaspersen (red.): *Images of Cult and Devotion. Function and Reception of Christian Images in Medieval and Post-Medieval Europe*, København 2004, s 7-32 (25)
- * Hohler, Erla Bergendahl: "Vår forståelse av middelalderens ikonografi" i Kirkearkeologi og kirkekunst. Studier tilegnet Sigrid og Håkon Christie, øvre Eiker 1993. s 127-143 (16).
- *Lena Liepe: "On the Connection between Medieval Wooden Sculpture and Murals in Scanian Churches" i Eva Louise Lillie, Nils Holger Petersen (red.): *Liturgy and the arts in the Middle Ages*, København 1996 s. 220-249 (29 s.)
- Marks, Richard: *Image and Devotion in Late Medieval England*, Stroud 2004, s 11-227 + noter s 286-315 (216)
- *Nyborg, Ebbe og Verner Thorsen: "The Holy Rood Crucifixion Group of Roskilde cathedral and the Scaninavian Early Gothic" i Nyborg, Jensen, Kaspersen (red.): *Hafnia, Copenhagen papers in the History of Art 12*, København 2003. s. 160-195 (35 s.)
- *Stang, Margrethe C.: "Farger i middelalderen" i *Fortidsminneforeningens årbok 2006* s. 37-44 (7).
- Williamson, Paul: *Gothic Sculpture 1140-1300*, London/New Haven 1995, 1-263 (263)

Tekster market * finnes i kompendium

KUH2008 Modernitetens og samtidens kunst

Kunstverk og arkitektur (bøker)

- Claire Bishop: *Installation Art. A Critical History*, London: Tate Publishing, 2005, pp.1-133.
- Nicolas Bourriaud: *Relasjonell estetikk*, Oslo: Pax Forlag, 2007, pp. 12-68
- Briony Fer, David Batchelor, Paul Wood: *Realism, Rationalism, Surrealism. Art between the Wars*. New Haven & New York: Yale University Press, 1993, pp.1-331.
- Wenche Findal: *Funksjonalismens boliger. Form, funksjon, komfort*. Oslo 2007 (150 s.)
- Kenneth Frampton: *Modern architecture: a critical history*. London 1985, s. 52-279.
- Le Corbusier: *Mot en arkitektur* (1923), London 2004, 246 sider (ca. 100 s. tekst). eller S. 11-66, s. 229-246.
- Pam Meecham, Julie Sheldon: *Modern Art: A Critical Introduction*. London & New York: Routledge, 2000, pp. 1-213.
- Kunst-, estetikk- og arkitekturteori (kompendium)
- Clive Bell (1914): "The Aesthetic Hypothesis." IN Franscina & Harrison *Modern Art and Modernism*. pp. 67-74.
- Walter Benjamin (1936-39): "Kunstverket i reproduksjonsalderen".... IN Bale & Bø-Rygg *Estetisk teori*, pp. 214-239.
- Bertolt Brecht (1967): "Popularity and Realism." IN Franscina & Harrison *Modern Art and Modernism*.pp. 227-231.
- John Dewey (1934): "Å gjøre en erfaring". IN Bale & Bø-Rygg *Estetisk teori...*, pp. 196-213.
- Umberto Eco (1961): "Det åpne verk poetik".. IN Jørgen Dehs (red.) *Æstetiske teorier...*pp. 101-124.
- Michael Fried (1967): "Art and Objecthood". IN *Art and Objecthood...*, pp. 148-172.
- Roger Fry (1909): "An Essay in Aesthetics." IN Franscina & Harrison *Modern Art and Modernism*.pp.79-87.
- Clement Greenberg (1965): "Modernist Painting." IN Franscina & Harrison *Modern Art and Modernism*.pp. 5-11.
- Rosalind Krauss (1981): "The Originality of the Avant-Garde". IN *The Or..aand Other Modernist Myth* ....pp. 151-170.
- Craig Owens (1983): "Andres diskurs: Feminister og postmodernisme." IN *Køn og moderne tider*.pp. 119-153.
- Eivind Røssaak: "Det digitale jeg: Vibeke Tandberg." IN *Selviakttakelse – en tendens i kunst og litteratur*. Oslo: Fakkbokforlaget, 2005, pp. 59-78.

- Gaston Bachelard: "The Poetics of Space" i Neil Leach: *Rethinking Architecture. A reader in Cultural Theory*. London 1997, s. 86-97.
- Nicole Colin: "Bauhaus Philosophy - Cultural Critique and Social Utopia", i Jeanine Fiedler og Peter Feierabend: *Bauhaus*. Köln 1999 s. 22-25
- Ulrich Conrads: *Programme und Manifeste zur Architektur in der 20. Jahrhunderts*. Braunschweig/Wiesbaden 1992. (Finnes også på engelsk: *Programs and Manifestos on 20th Century Architecture*. Cambridge, Mass. MIT Press. 1971 - og senere utg.)
- Følgende kapitler:
- Adolf Loos: "Ornament und Verbrechen" i S. 15-21.
  - Frank Lloyd Wright: "Organische Architektur", s. 22.
  - Walter Gropius: "Manifest und Programm des Staatlichen Bauhauses Weimar", s. 47-50.
  - De Stijl - Schöpferische Förderungen, s. 61
  - De Stijl - Manifest V, s. 62
  - van Doesburg/van Eesteren: Auf dem Weg zum Kollektiv Bauen s. 63
  - Ludwig Mies van der Rohe: Arbeitsthesen, s. 70
  - Ludwig Mies van der Rohe: Industrielles Bauen, s. 76-77
- Umberto Eco: "Funktionen og tegnet: Arkitekturens semiotik." i Lise Bek og Henrik Oxvig: *Rumanalyser*. Århus, s. 293 – 334.
- Sigfried Giedion: "Time, Space and Architecture", i Lise Bek og Henrik Oxvig: *Rumanalyser*. Århus u.år s. 253-270.
- Andreas Haus: "Bauhaus History", i Jeanine Fiedler og Peter Feierabend: *Bauhaus*. Köln 1999, s. 14-21.
- Peter and Alison Smithson: "The Manifesto of New Brutalism" i *Architectural Design*, April 1957, s 111-113.
- Gianni Vattimo: "The end of modernity, the end of the project?" i Neil Leach: *Rethinking Architecture*. London 1997, s. 150-160.
- Robert Venturi: *Complexity and Contradiction in Architecture*. (1966) 1992, s. 9-33.

MASTER

KM3011 Visuell kultur

Bøker

- Barthes, Roland, *Mytologier* (Oslo: Gyldendal 1999 [1957])
- Kellner, Douglas, *Media Culture: Cultural Studies, Identity and Politics between the Modern and the Postmodern* (London: Routledge 1995)
- Mitchell, W.J.T., *What Do Pictures Want? The Lives and Loves of Images* (Chicago: University of Chicago Press 2005)

Artikler i kompendium (NB! Ny utgave 2009)

- Andén-Papadopoulos, Kari, "Medievetenskapens döda vinkel: Från pantextualism till visuell mediekultur", i *Mediernas kulturhistoria*, red. Solveig Jülich, Patrik Lundell og Pelle Snickars (Stockholm: Statens ljud- och bildarkiv 2008), 293-317
- Baxandall, Michael, "The Period Eye", utdrag fra *Painting and Experience in Fifteenth-Century Italy*, 2. utg. (Oxford: Oxford University Press 1988), 29-40
- Benjamin, Walter, "Kunstverket i reproduksjonsalderen" i *Kunstverket i reproduksjonsalderen og andre essays* (Oslo: Gyldendal 1975) 35-64
- "Forfatteren som produsent", i *Kunstverket i reproduksjonsalderen og andre essays*, 107-121
- Bourdieu, Pierre, "Innledning" i *Distinksjonen: En sosiologisk kritikk av dømmekraften* (Oslo: Pax 1995) 44-70
- Debray, Régis, "The Three Ages of Looking", *Critical Inquiry* 21 (1995), 529-555
- Gade, Rune, "Som en mand – om maskulinitet og kunst", i *Maskuliniteter – køn og kunst*, red. Rune Gade (København: Informations forlag 2001), 71-92
- Gell, Alfred, "The Theory of the Art Nexus", i *Art and Agency: An Anthropological Theory* (Oxford: Oxford University Press 1998), 12-27
- Guins, Raiford, Joanne Morra, Marquard Smith & Omayra Cruz, "Conversations in Visual Culture", i *Visual Culture*, bind I, red. Joanne Morra & Marquard Smith (London: Routledge 2006), 261-268
- Jay, Martin, "Cultural Relativism and the Visual Turn", *Journal of Visual Culture* 1:3 (2002), 267-278
- Kaite, Beverley, "Man Meets Rabbit: Playboy and Atomic Age Anxiety", i *Symbolic Imprints: Essays on Photography and Visual Culture*, red. Lars Kiel Bertelsen, Rune Gade & Mette Sandbye (Aarhus: Aarhus University Press 1999), 129-149
- Mitchell, W.J.T., "The Pictorial Turn", i *Picture Theory* (Chicago: University of Chicago Press 1994), 11-34
- "The Abu Ghraib Archive", i *What Is Research in the Visual Arts? Obsession, Archive, Encounter*, red. Michael Ann Holly og Marquard Smith (Willisamstown: Sterling and Francine Clark Art Institute 2008), 168-182
- Nead, Lynda, "Strip: Moving Bodies in the 1890s", i *The Haunted Gallery: Painting, Photography, Film c. 1900* (New Haven: Yale University Press 2008), 171-197

KUH3003 Kunsthistoriefagets historie

Bøker

- Harris, Jonathan: *The New Art History. A critical introduction*. London og New York 2001. s. 1-127 (126 s.)
- Schiller, F.: *Om menneskets estetiske opdragelse*. Solum, 1991. (120 s.)
- Holly, M. A.: *Panofsky and the Foundations of Art History*. Cornell, 1984. (239 s.)
- Podro, Michael: *The Critical Historians of Art*. New Haven og London, 1982. (250 s.)

Kompendium

- Vasari, Giorgio: *Lives of the Artists*, vol. II. London: Penguin Classics, 1987. ("Introduction" av G. Bull) vii-xxiv (18 s.)
- Bellori, Giovan Pietro: Utdrag fra *The Lives of the Modern Painters, Sculptors, and Architects*, Cambridge 2005, samt "Introduction" (T. Monatanari), s. 1-39 og 57-65 (49 s.)
- Winckelmann, Johann Joachim: *Essays on the philosophy and history of art*, Bristol 2001. s. 7-17 (18 s.)
- Herder, Johann Gottfried, "The Causes of Sunken Taste among the Different Peoples in Whom it Once Blossomed," fra *Selected Writings on Aesthetics*, Princeton/Oxford, 2006. s. 309-334 (26 s.)
- Norton, Robert E.: "The ideal of a philosophical history of aesthetics: The diverse unity of nature," fra Herder's *Aesthetics and the European Enlightenment*, Ithaca & London, 1991. s. 49-81 (33 s.)
- Hegel, G. W. F.: *Innledning til estetikken*, Oslo 1986. s. 91-117 (26 s.)
- Panofsky, Erwin: *Meaning in the Visual Arts*. London 1970. Kapitlet "The First Page of Giorgio Vasari's Libro"; s. 206-276 (71 s.)
- Warburg, Aby: "The Art of Portraiture an the Florentine Bourgeoisie" [1902]. I Aby Warburg. *The Renewal of Pagan Antiquity: Contributions to the Cultural History of the European Renaissance*. Los Angeles, 1999. s. 185-221 (35 s.)
- Wölfflin, Heinrich: "The Causes of the Change in Style" [1888]. I Wölfflin: *Renaissance and Baroque*, New York, 1967. s. 73-88 + noter (16 s.)
- Wölfflin, Heinrich: "Principles of Art History" [1915]. I Eric Fernie: *Art History and its Methods*, London, 1995. 135-151 (17 s.)
- Riegl, Alois: "Senromersk kunstindustri" [1901]. I L. Bek og H. Oxvig (red.): *Rumanalyser*. Fonden til udgivelse af Arkitekturtidsskriftet B, Århus, 1997. 48-68 + noter (21 s.)
- Riegl, Alois: "Das Holländische Gruppenporträt. Zwei Auszüge" [1931]. I ed. W. Kemp (red.): *Der Betrachter ist im Bild*, Köln, 1985. 29-50 (21 s.)
- Wind, Edgar: "Warburg's concept of 'Kulturwissenschaft' and its Meaning for Aesthetics". I Wind og Anderson (red.): *The Eloquence of Symbols: Studies in Humanist Art*, Oxford, 1983. (15 s.)

- Elam, Caroline: "Roger Fry and Early Italian Painting," i C. Green (utg.) *Art Made Modern: Roger Fry's Vision of Art*, London, 1999. s. 87-106 (20 s.)
- Fry, Roger: "A Lecture by Roger Fry," i C. Green (utg.) *Art Made Modern: Roger Fry's Vision of Art*, London 1999; s. 213-221 (9 s.)
- Panofsky, Erwin: "'Renaissance' – Self-Definition or Self-Deception?" I Panofsky: *Renaissance and Resuscitations in Western Art*. Stockholm 1960. s. 1-41 (42 s.)
- Panofsky, Erwin: "The History of Art as a Humanistic Discipline" [1940]. I Eric Fernie: *Art History and its Methods*, Phaidon Press Limited, London, 1995. 184-195 (12 s.)
- Iversen, Margrethe: "Style as Structure. Alois Riegl's Historiography." *Art History*, vol. II, 1979. s. 62-72 (10 s.)
- Schapiro, Meyer: "Style" [1953]. I Schapiro: *Theory and Philosophy of Art: Style, Artist, and Society*. New York, 1994. s. 51-101 (50 s.)
- Gombrich, E. H.: "Psychology and the Riddle of Style." (fra *Art and Illusion*). I R. Woodfield: *The Essential Gombrich*. London, 1996. s. 83-88 (6 s.)
- Gombrich, Ernst: "The Social History of Art" [1963]. (fra *Meditations on a Hobby Horse*). i R. Woodfield: *The Essential Gombrich*. London, 1996. s. 369-380 (12 s.)
- Barrell, John: "Introduction" og "3. John Constable", I Barrell: *The dark side of the landscape. The rural poor in English painting 1730-1840*. Cambridge, 1980. s. 1-33 + 131-164 (68 s.)
- Boime, Albert: "Preface", "The Crystallization of French Official Art" og "The Aesthetics of the Sketch". I Boime: *The Academy and French Painting in the Nineteenth Century*. London og New York, 1972. s. vii-ix + 1-21 + 166-184 (45 s.)
- Clark, T. J.: "Preface to the New Edition" og "On the Social History of Art" [1973]. I Clark: *Image of the People: Gustave Courbet and the 1848 Revolution*. London, 1982. s. 6-20 (14 s.)
- Pollock, Griselda: "Vision, voice and power: feminist art histories and Marxism" (1982). I Pollock: *Vision and difference. Femininity, feminism and histories of art*. London og New York, 1988. s. 18-49 (21 s.)
- Pollock, Griselda: "Det moderna och kvinnlighetens rum", i Lindberg (red.): *Konst, kön och blick. Feministiska bildanalyser från renässans till postmodernism*, Stockholm, 1995. s. 165-210 (46 s.)

Anbefalt tillegglitteratur

Online

Burckhardt, Jakob: Online:

<http://www.boisestate.edu/courses/hy309/docs/burckhardt/burckhardt.html>

FELLESEMNER

EXFAC0012 Kunst og medievitenskap

Brodersen, Bråten, Reiersgaard, Slethei og Ågotnes: *Tekstens autoritet*.
Universitetsforlaget 2007.

Jørgensen, Peter Stray: *Studielæsning på videregående uddannelser*. Forlaget
Samfundslitteratur 2007.

Lakoff, Georg og Mark Johnson: *Hverdagslivets metaforer*. Pax Forlag A/S.
Oslo 2003.

Asbjørnsen, Dag og Arnt Maasø: *Bachelorboka*. Universitetsforlaget Oslo
2009.

Institutt for kunst- og medievitenskap
15.06.2009

Trykk: NTNU-trykk